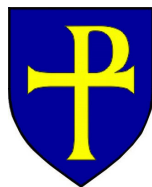

REPUBLIKA HRVATSKA
LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA
GRAD NOVALJA

V. IZMJENE I DOPUNE
PROSTORNOG PLANA UREĐENJA
GRADA NOVALJE

SAŽETAK ZA JAVNOST

- prijedlog plana -

Zagreb, srpanj 2022.

Naručitelj:
Gradonačelnik

GRAD NOVALJA
Ivan Dabo

Nositelj izrade Plana:

Upravni odjel za poslove lokalne samouprave
i uprave

Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliša
Gordana Vuković, dipl.ing.arh.

Stručni izrađivač Plana:

URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE d.o.o.
Ulica Frane Petrića 4, 10000 Zagreb

Direktor:

mr.sc. Ninoslav Dusper, dipl.ing.arh.

Odgovorni voditelj izrade Plana:

Tamara Mihinjač Pleše, dipl.ing.arh.,
ovlaštena arhitektica - urbanistica

Radni tim na izradi Plana:

Tamara Mihinjač Pleše, dipl.ing.arh.
Dunja Ožvatić, dipl.ing.arh.
Ana Topić, mag. ing. arh. i urb.
Karlo Ivančić, mag.ing.arh. i urb.
Katarina Vukojević, bacc.ing.aedif.
Daniela Nagradić, mag.ing.prosp.arh.

UVOD

Zakonska podloga i osnovne smjernice za izradu V. liD Prostornog plana uređenja Grada Novalje

Izrada V. izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Novalje (u daljnjem tekstu: Plan) započela je temeljem:

- **Odluke o izradi V. izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Novalje** (u nastavku teksta: Odluka o izradi) koju je donijelo Gradsko vijeće Grada Novalje na XL. sjednici održanoj 31. ožujka 2021. godine i koja je objavljena u „Županijskom glasniku“ Ličko-senjske županije broj 9A/21 i
- **Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o izradi V. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Novalja** (u nastavku teksta: Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o izradi) koju je donijelo Gradsko vijeće Grada Novalje na VII. sjednici održanoj 18. očujka 2022. godine i koja je objavljena u "Županijskom glasniku" Ličko-senjske županije broj 05/22.

Obuhvat Plana

Obuhvat V. Izmjena i dopuna Plana odnosi se na ukupni prostor Grada Novalje površine 9336 ha (93,36 km²).

1. POLAZIŠTA

Polazišta za izradu Plana su razlozi za izradu prema Odluci o izradi (članak 3.) i Odluci o izmjeni i dopuni Odluke o izradi (članak 2.):

- *usklađivanje sa Prostornim planom Ličko - senjske županije vezano za turističke zone Vidalići (T1) i Ogradice (T3),*
- *utvrđivanje obuhvata te uvjeta gradnje i uređenja za građevinsko područje ugostiteljsko - turističke namjene izvan naselja T3 – kamp Ogradice s detaljnošću UPU-a,*
- *korekcija uvjeta gradnje i uređenja zona ugostiteljsko turističke namjene u naselju i izvan naselja,*
- *revizija potrebnih izmjena odredbi za provođenje,*
- *revidiranje neizgrađenih neuređenih dijelova građevinskih područja naselja,*
- *supstitucija građevinskih područja sukladno pristiglim inicijativama,*
- *revizija područja određenih kao Š1 u prostornom planu,*
- *revizija poljoprivrednog zemljišta označenog kao P2 u prostornom planu,*
- *utvrđivanje uređenih i neuređenih plaža te njihovih uvjeta uređenja.*

Uz navedena polazišta sukladno članku 7. Odluke o izradi, za izradu Plana koristiti će se dokumentacija prostora koju iz područja svog djelokruga osiguravaju tijela i osobe određene posebnim propisima, odnosno zahtjevi javnopravnih tijela temeljem članka 90. Zakona o prostornom uređenju (153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), a sukladno članku 7. Odluke o izradi Plana.

2. CILJEVI

Ciljevi i programska polazišta za izradu V. Izmjena i dopuna Plana navedeni su u članku 6. Odluke o izradi i članku 3. Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o izradi, a navedeni su kako slijedi:

- *usklađivanje sa Prostornim planom Ličko - senjske županije vezano za turističke zone Vidalići (T1) i Ogradice (T3),*
- *korekcija uvjeta gradnje i uređenja zona ugostiteljsko turističke namjene u naselju i izvan naselja,*
- *revizija potrebnih izmjena odredbi za provođenje,*
- *revidiranje neizgrađenih neuređenih dijelova građevinskih područja naselja,*
- *supstitucija građevinskih područja sukladno pristiglim inicijativama,*
- *revizija područja određenih kao Š1 u prostornom planu,*
- *revizija poljoprivrednog zemljišta označenog kao P2 u prostornom planu,*

- utvrđivanje uređenih i neuređenih plaža te njihovih uvjeta uređenja.

Uz ciljeve za izradu Plana iz članka 6. Odluke, također se obrađuju zahtjevi javnopravnih tijela pristigli temeljem članka 90. Zakona o prostornom uređenju (153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), a sukladno članku 7. i 9. Odluke o izradi Plana.

3. OBRAZLOŽENJE

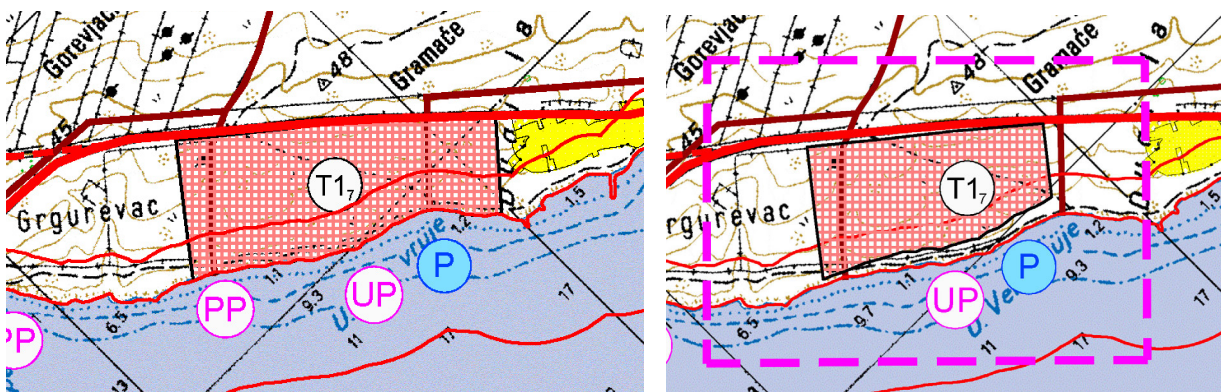
Sukladno razlozima za izradu V. Izmjena i dopuna Plana, odnosno ciljevima i programskim polazištima za izradu Plana, u nastavku se prikazuje prijedlog planskog rješenja s obrazloženjem korekcija tekstualnog i grafičkog dijela vezano za:

- **usklađivanje sa Prostornim planom Ličko - senjske županije vezano za turističke zone Vidalići (T₁) i Ogradice (T₃),**

Izmjene i dopune odnose se na:

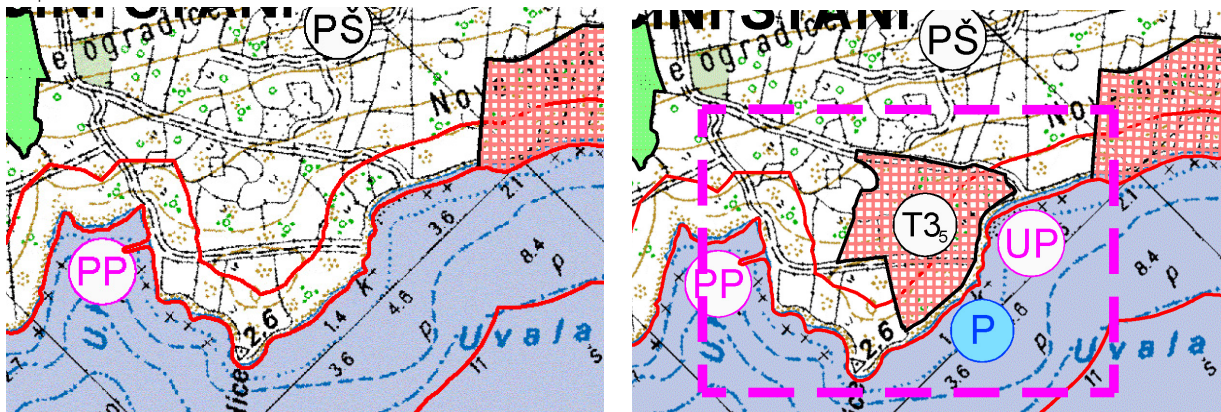
- smanjenje obuhvata zone ugostiteljsko-turističke namjene Vidalići (T₁) sa 25ha na 16,75ha te kapaciteta sa 1250 kreveta na 800 kreveta sukladno važećem Prostornom planu Ličko-senjske županije.

Na lijevoj slici je prikaz obuhvata zone ugostiteljsko-turističke namjene Vidalići (T₁) iz važećeg Prostornog plana uređenja Grada Novalje dok je na desnoj slici obuhvat iste zone predložen V. Izmjena i dopunama Plana.

- uvođenje nove zone ugostiteljsko-turističke namjene Ogradice (T₃), obuhvata 8,25ha i kapaciteta do 800 korisnika sukladno važećem Prostornom planu Ličko-senjske županije.

Na lijevoj slici je prikaz dijela važećeg Prostornog plana uređenja Grada Novalje, dok je na desnoj slici prikazana planirana zona ugostiteljsko-turističke namjene Ogradice (T₃) predložena V. Izmjenama i dopunama Plana.

sažetak za javnost - **prijedlog plana**

Grafičke izmjene prikazane su na karti 2. Korištenje i namjena površina, izmjene su unesene i na sve ostale grafičke priloge na kojima je prikazano građevinsko područje.

Također, promjena je unesena i u tablicu u članku 54. stavak (1) Odredbi za provedbu, kako slijedi:

Lokacija	Oznaka	Površina	Kapacitet	Stanje
Vidalici	T ₁₇	25,0 ha 16,75 ha	1250 kreveta 800 kreveta	neizgrađeno
Ogradice	T ₃₅	8,25 ha	800 korisnika	djelomično izgrađeno

- s obzirom na utvrđeni obuhvat građevinskog područja ugostiteljsko-turističke namjene izvan naselja T₃- kamp Ogradice određeni su uvjeti gradnje i uređenja s detaljnošću UPU-a,

Izmjene i dopune odnose se na detaljnije definiranje nove zone ugostiteljsko-turističke namjene Ogradice (T₃) s detaljnošću UPU-a. Izrađeni su sljedeći kartografski prikazi za područje kampa Ogradice:

- 6.1. Korištenje i namjena površina
- 6.2.A Prometna, ulična, komunalna i infrastrukturna mreža - Promet, pošta, elektroničke komunikacije i elektroenergetika
- 6.2.B, Prometna, ulična, komunalna i infrastrukturna mreža - Vodnogospodarski sustav
- 6.3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora
- 6.4. Način i uvjeti gradnje,

te je u tekstualnom dijelu dodan novi članak 65.c. koji glasi:

"Članak 65.c.

- (1) Na lokaciji Ogradice, utvrđeno je građevinsko područje ugostiteljsko turističke namjene izvan naselja – kamp (T₃) zajedno sa zonom sportsko – rekreacijske namjene i privezištem, prikazanim na kartografskom prikazu „6.1. Korištenje i namjena površina“. Na navedenim površinama moguća je neposredna provedba ovog Plana prema sljedećim uvjetima s detaljnošću UPU-a:

Način i uvjeti gradnje građevina ugostiteljsko-turističke namjene – kamp (T₃)

- (2) Na površinama ugostiteljsko-turističke namjene za gradnju kampa (T₃) prikazanim na kartografskom prikazu „6.1. Korištenje i namjena površina“ dopuštena je gradnja i uređenja kampa minimalne kategorizacije 4 zvjezdice.
- (3) Na površinama ugostiteljsko-turističke namjene za gradnju kampa (T₃) prikazanim na kartografskom prikazu „6.1. Korištenje i namjena površina“ dopušteno je graditi i rekonstruirati smještajne jedinice vrste kampova koje se odnose na osnovne smještajne jedinice prema sljedećim uvjetima:
- smještajni kapacitet za cijelu zonu ugostiteljsko-turističke namjene (T₃) iznosi 800 korisnika,
 - broj osnovnih smještajnih jedinica određuje se sukladno Pravilniku o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“,
 - najmanja dopuštena površina građevne čestice kampa istovjetna je površini pojedinačne zone (T₃) namjene, a može biti i veća do kumulativne površine (T₃) namjene,
 - najveća izgrađenost građevne čestice nadzemno iznosi $K_{ig}=0,1$,
 - najveća iskorištenost građevne čestice nadzemno iznosi $K_{is}=0,25$,
 - najveća dozvoljena visina smještajnih jedinica iznosi $P+1$ ili $P+P_k(K_u)$ odnosno 7,0 m,
 - dozvoljena je gradnja podrumске ili suterenske etaže, pri čemu se K_{is} može povećati za 0,05,
 - najmanja udaljenost između smještajnih jedinica definira se prema sljedećem:
 - $(h_1+h_2)/2$ (h_1 i h_2 su visine susjednih smještajnih jedinica), ali ne manje od 6,0 m,

sažetak za javnost - prijedlog plana

- smještajne jedinice moraju biti od obalne crte udaljene najmanje 25 m,
 - udaljenost smještajnih jedinica osnovne namjene od regulacijskog pravca ne može biti manja od 5,0 m,
 - smještajne jedinice osnovne namjene moraju biti udaljene najmanje 3,0 m od granice građevinske čestice,
 - kota poda prizemlja može biti najviše 1,0 m iznad kote konačno uređenog terena uz objekt,
 - krovna ploha građevina može se izvesti kao kosi ili ravni neprohodni krov, a iznimno, ukoliko se gradi jedna etaža manje od dozvoljene, moguća je izvedba ravnog prohodnog krova,
 - oblikovanje kosih krovova može biti dvostrešno ili višestrešno i moraju biti s nagibom krovnih ploha između 20° i 25°,
 - na krovnište je moguće ugraditi krovne prozore te kolektore sunčeve energije,
 - dozvoljava se suvremeno oblikovanje smještajnih jedinica, a vrsta krovništa i pokrova te nagibi i broj streha trebaju biti u skladu s namjenom i funkcijom,
 - smještajne jedinice ne smiju biti povezane s tлом na čvrsti način,
 - sve smještajne jedinice moraju biti tako građene da se spriječi izazivanje požara, eksplozije, ekoakcidenta,
 - prije postavljanja potrebno je izgraditi mrežu prometnica, vodoopskrbni i kanalizacijski sustav (ili vlastiti sustav odvodnje s pročišćavanjem) te elektroopskrbne vodove i osigurati potreban broj parkirališnih mjesta,
 - na građevnoj čestici treba osigurati protupožarni put i kao priključak do izgrađene javno prometne površine (ukoliko nije locirana uz postojeću javnu prometnu površinu) minimalne širine kolnika tog priključka od 6,0 m,
 - na građevnoj čestici potrebno je osigurati prostor za parkiranje vozila prema utvrđenom standardu, odnosno prema Pravilniku o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“.
 - minimalno 40% površine građevne čestice treba ozeleniti u formi ukrasnog i visokog -zaštitnog zelenila.
- (4) Uz smještajne jedinice navedene u prethodnom stavku, mogu se graditi, rekonstruirati i uređivati i prateći sadržaji (sportski, rekreacijski, ugostiteljski, uslužni, zabavni i sl.), koji obuhvaćaju:
- centralne sadržaje kampa (repcija i sl.),
 - sanitarne čvorove, odnosno jedinice,
 - prometnice unutar kampa,
 - ugostiteljske sadržaje i objekte,
 - površine i građevine sportsko – rekreacijskih sadržaja,
 - otvorene/zatvorene bazene,
 - ostale površine u funkciji kampa,
 - parkovne površine, odnosno uređeni okoliš,
 - postavljati privremene građevine (šandovi, kiosci, beach barovi, šatori, montažne građevine i sl.) i
 - druge manje prateće građevine uslužnog, trgovačkog i sl. sadržaja, bazeni, kiosci i sl., prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima.
- (5) Prethodno navedeni prateći sadržaji i građevine (repcija, sanitarni čvorovi, ugostiteljski objekti i sl.) mogu se graditi i uređivati prema sljedećim uvjetima:
- grade se u okviru ukupne izgrađenosti građevne čestice, izuzev bazena, infrastrukturnih površina i uređenih parkovnih površina koje se ne računavaju u ukupnu izgrađenost,
 - najveća dozvoljena visina građevine iznosi P+Pk bez nadozida ili 5,0 m,
 - udaljenost od obalne crte mora biti najmanje 25 m,

sažetak za javnost - prijedlog plana

- moraju biti udaljene od susjedne čestice najmanje 3,0 m,
 - najmanja dopuštena udaljenost od regulacijskog pravca iznosi 5,0 m,
 - krovništa mogu biti ravna ili kosa.
 - na jednoj građevnoj čestici može se graditi više cjelovitih građevina kao složene građevine.
- (6) Osim prethodno navedenih sadržaja na površinama gospodarske – ugostiteljsko turističke namjene (T₃) dozvoljeno je:
- sezonski smjestiti/deponirati kamp prikolice, druge objekte i naprave za smještaj u kampu ili drugu kamp opremu.
 - uređivati parkove, pristupe građevinama i obalne, kolne, kolno-pješačke pristupe, pješačke i biciklističke staze, parkirališta, infrastrukturne građevine, dječja igrališta i ostale zelene površine.
- (7) Iskaz površina, kapaciteti i drugi elementi za zone unutar obuhvata detaljnosti UPU-a za kamp Ogradice dani su u sljedećoj tablici:

Namjena		Površina (ha)	Smještajni kapacitet (kreveti)
Ugostiteljsko – turistička (kamp)	(T ₃)	7,27	800
Sportsko – rekreacijska (uređena plaža)	(R ₃)	0,44	-
Privezište - kopneni dio	(P)	0,1	-
Infrastrukturne površine	Prometne površine	0,97	-
	Parkiralište (IS ₁)	0,25	-
	Trafostanica (IS ₂)	0,01	-
Kopneni dio (ukupno):		9,04	800
Sportsko – rekreacijska (uređena plaža) – morski dio	(R ₃)	1,22	-
Privezište – morski dio	(P)	0,82	-
Morski dio (ukupno):		2,04	-
Ukupno:		11,08	800

Način i uvjeti gradnje građevina sportsko-rekreacijske namjene – uređena plaža (R₃)

- (8) Površine sportsko-rekreacijske namjene odnose se na uređene plaže – kupališta (R₃) koje su označene na kartografskom prikazu „6.1. Korištenje i namjena površina“.
- (9) Na površinama uređenih plaža (R₃) – kupališta moguće je smještati prateće sanitarne građevine, tuševe, odljevna mjesta, urbanu opremu, uređivati sunčališta, smještati otvorena igrališta za rekreacijske sadržaje plaže (bočalište, odbojka na pijesku, aquagan, skakaonica i sl.), uređivati javne zelene površine, dječja igrališta, pješačke i biciklističke površine, pristup u more i voditi infrastrukturne građevine.
- (10) Na kopnenom dijelu uređene plaže kupališta, prirodna obilježja obale se mogu na odgovarajući način mijenjati nasipavanjem uz promjenu obalne linije do maksimalne „dubine“ 10 m od obalne linije sa ciljem prilagođavanja terena predmetnoj namjeni i maksimalnom promjenom konfiguracije terena do 3,0 m dubine, što će se točno utvrditi prema posebnom projektu te sukladno posebnim zakonskim propisima vezanim za zaštitu okoliša, prirode i mora.
- (11) Radi uređenja akvatorija uz uređenu plažu može se provoditi nasipavanje šljunka ili pijeska radi prilagođavanja konfiguracije morskog dna, ali ne šire od 20 m od obalne linije, i graditi zaštitne građevine - valobrani (radi zadržavanja šljunka i pijeska ili postavu plažne opreme).

- (12) Na površinama uređenih plaža (R3) dozvoljeno je uređenje plaža, odnosno kupališta s pratećim sanitarnim građevinama, tuševima, odljevnim mjestima, urbanom opremom i ugostiteljskim objektom (restoran, bar i sl.), prema sljedećim uvjetima:
- ukupno izgrađena površina građevina ograničena je do najviše 150 m² GBP-a, izgrađenom u jednoj ili dvije građevine, pojedinačne površine građevine do najviše 100 m² GBP-a,
 - u tlocrtnu bruto površinu ne uračunavaju se bazeni površine do 100 m² te igrališta bez gledališta,
 - etažnost P, odnosno ukupne visine do 4,0 m s kosim ili ravnim krovom,
 - najmanja dopuštena udaljenost od regulacijskog pravca iznosi 5,0 m,
 - najmanja udaljenost od susjedne čestice iznosi najmanje 3,0 m,
 - prije gradnje pratećih građevina potrebno je izgraditi vodoopskrbni i kanalizacijski sustav (ili vlastiti sustav odvodnje sa pročišćavanjem) te elektroopskrbne vodove,
 - uređene plaže potrebno je opremiti infrastrukturnim sadržajima kao što su pristupačne rampe za osobe s invaliditetom i smanjene pokretljivosti prema posebnom propisu te omogućiti pješački i kolni pristup interventnim vozilima i dostavi,
 - parkirališta za potrebe vanjskih korisnika uređene plaže osiguravaju se na površinama označenim (IS1),
- (13) Na površinama uređenih plaža (R3) uz prethodno navedeno dozvoljeno je i:
- uređivanje sunčališta,
 - izgradnja otvorenih igrališta za rekreacijske sadržaje plaže (bočalište, odbojka na pijesku, aquagan, skakaonica i sl.),
 - uređenje javnih zelenih površina, dječjih igrališta, pješačkih i biciklističkih površina,
 - vođenje infrastrukturnih građevina, pristupa u more.

Način i uvjeti gradnje privezišta u funkciji ugostiteljsko-turističke zone (P)

- (14) Kopneni dio privezišta (P-1) je obalna građevina, odnosno nova izgrađena operativna obala u funkciji privezišta.
- (15) Na kopnenom dijelu privezišta (P-1) mogu se graditi/uređivati prometne površine - kolne, pješačke, parkirališne, manipulativne te zelene površine. Morski (akvatorijalni) dio privezišta (P-2) namijenjen je privezu plovila u funkciji ugostiteljsko-turističke namjene kapaciteta do najviše 20% od ukupnog broja smještajnih jedinica, što znači da je maksimalan broj vezova 160.
- (17) Uređenje morskog (akvatorijalnog) dijela privezišta (P-2) podrazumijeva opremanje potrebnim komunalnim infrastrukturnim građevinama (obalni zidovi, obale, molovi, gatovi, lukobrani i slični građevni elementi), postavljanje naprava i uređaja za siguran privez plovila i signalizaciju, te obavljanje drugih sličnih radova potrebnih za nesmetano funkcioniranje privezišta, prema posebnim propisima i standardima za tu vrstu građevina.
- (18) Za uređenje kopnenog dijela privezišta (P) planira se korekcija prirodnih uvjeta na lokaciji izvođenjem zahvata u moru (gradnja, nasipavanja, iskopavanja i slično), formiranjem operativne obale, uz poštivanje posebnih uvjeta vezanih za zaštitu okoliša i prirode, a prema površini prikazanoj na kartografskom prikazu „6.4. Način i uvjeti gradnje“.
- (19) Na kopnenom dijelu privezišta (P) - operativnoj obali dozvoljena je gradnja i uređenje opreme i uređaja za sigurnost plovidbe i signalizaciju.
- (20) U funkciji uređenja mogu se planirati uređene zelene površine, uz postavljanje elemenata urbane opreme i slično.
- (21) Kolni pristupi privezištu moraju se projektirati i konstruktivno izvesti na način da se omogući nesmetano kretanje interventnih i komunalnih vozila prema posebnim propisima.
- (22) Unutar površine morskog (akvatorijalnog) dijela privezišta (P) dozvoljeno je:

- smjestiti potrebnu infrastrukturu, odnosno pomorske objekte u funkciji djelatnosti turističke zone, odnosno u funkciji pružanja usluga veza,
- graditi i uređivati pomorske objekte tipa lukobrani, gatovi, pontoni, zaštitna obala, obala za privez i druga potrebna lučka infrastruktura najveće duljine do 50 m,
- opremanje svom potrebnom opremom i uređajima za sigurnost plovidbe i signalizaciju,
- oblik i veličina, kao i građevno-tehničke karakteristike gradnje lukobrana/gata te ostalih pomorskih objekata i uređaja odrediti će se detaljnijom projektnom dokumentacijom uz poštivanje posebnih uvjeta vezanih za zaštitu okoliša i prirode, zaštite mora, kakvoće mora i obalnog područja,
- uređenje akvatorija privezišta (P) podrazumijeva organizaciju koja omogućava odvijanje pomorskog prometa i pristup plovila planiranim sadržajima u zoni, kao i opremanje potrebnom komunalnom infrastrukturom."

- korekcija uvjeta gradnje i uređenja zona gostiteljsko turističke namjene u naselju i izvan naselja

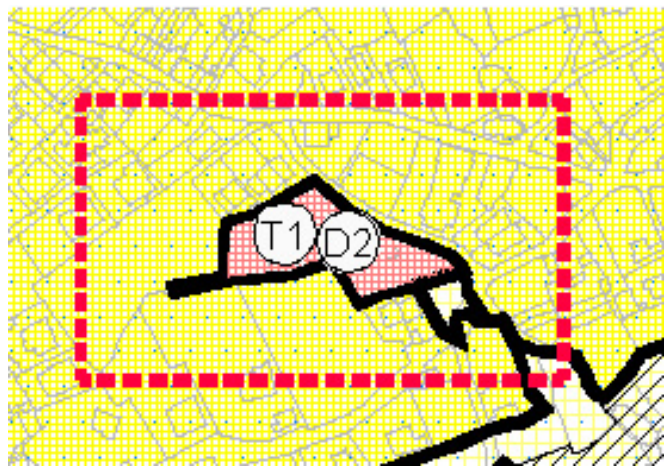
- u svrhu omogućavanja daljnjeg gospodarskog razvoja hotela "Liberty" omogućeno je formiranje više cjelina unutar zone ugostiteljsko-turističke namjene

U članak 43., stavak 9. koji se odnosi na građevine u zonama izdvojene namjene (K, T), dodana je odredba za hotel "Liberty" (T1) unutar GP naselja Novalja po kojoj se može graditi više cjelina unutar zone namjene.

U članak 43. u stavku 9. kod "postojeći hotel Liberty" (izbrisan je bivši naziv "~~Liburnija~~") na kraju 2. alineje dodano je: "*Unutar utvrđene zone (T1) može se formirati više cjelina uz poštivanje svih parametara za tu zonu.*"

- unutar naselja Novalja utvrđena je nova zona ugostiteljsko-turističke namjene

Na kartografskom prikazu 5.3.4. Građevinsko područje naselja Novalja i izdvojeno građevinsko područje izvan naselja gospodarske namjene Čiponjac ucrtana je nova ugostiteljsko-turistička zona unutar Naselja za koju će se detaljniji uvjeti odrediti UPU-om naselja Novalja. (Napomena: u grafičkom dijelu Plana, na kartografskom prikazu 2. Korištenje i namjena površina u mjerilu 1:25000 turizam u naselju će se prikazati kao dio građevinskog područja naselja (žutom bojom), dok će se detaljnija namjena - turizam u naselju prikazati na kartografskim prikazima 5. Građevinska područja u mjerilu 1:5000.)

- u svrhu omogućavanja razvoja i gradne izmijenjeni su uvjeti gradnje za postojeće kampove na lokalitetu Škvovardara i Dražica

Prema zahtjevu Grada Novalje u članku 65b. stavak 5. izmijenjeni su uvjeti za postojeće kampove na sljedeći način:

"B. Postojeći kampovi

B.1. Lokalitet Škvovardara i Dražica

Dopušta se unutar zatečene površine čestice izgradnja građevina pratećih sadržaja (sanitarni čvorovi, trgovina, ugostiteljstvo, zabava, pomoćni prostori) bez povećanja smještajnog kapaciteta na udaljenosti najmanje 25,0 m od

sažetak za javnost - prijedlog plana

obalne crte i 5,0 m od granica čestice pri čemu najveća izgrađenost građevne čestice iznosi 5%, ~~sa maksimalnim GBP nove gradnje od 300 m²~~, visine a visina građevine S+P+Pk ili 5,0 m od terena do vijenca,

...

B.2. Lokalitet Straško

....

Najveća izgrađenost građevne čestice iznosi 10%, a realizira se na jednoj ili više lokacija sa visinom S+P+Pk ili 6,0 P+1 ili 7,0 m od terena do vijenca, pri čemu se iznimno za građevine upravne zgrade s recepcijom, restorana i zdravstvene stanice omogućava visina P ili P+1, odnosno najviše 12,0 m,"

- revizija potrebnih izmjena odredbi za provedbu,

Izmjene i dopune odnose se na korekcije utvrđenih potrebnih izmjena vezanih za uvjete gradnje unutar građevinskog područja te uvjete gradnje komunalne infrastrukture, kako slijedi:

- dodana je definicija osnovne smještajne jedinice u kampu

U pojmovniku u članku 6. Odredbi za provedbu dodana je točka 29. koja glasi: „29. **Osnovne smještajne jedinice u kampu** služe za smještaj pokretne opreme za kampiranje kao što su: šator, kamp prikolica (kamp kućica, karavan), autodom (kamper), pokretna kućica (mobilhome), glamping kućica, glamping oprema i slično."

- PPUG je usklađen s prostornim planom višeg reda odnosno Prostornim planom Ličko-senjske županije vezano za gradnju na poljoprivrednim površinama

U članak 16. dodana je rečenica: "*Iznimno je dozvoljeno planiranje proširenja već izgrađenih djelova naselja ili područja drugih djelatnosti, ali isključivo u onim slučajevima kada nema nižih bonitetnih klasa zemljišta.*"

- točnije se definira pristup na građevnu česticu kroz već utvrđeno pravo služnosti

U članku 25. stavak (6) mijenja se i glasi: "(6) Iznimno, ako nije moguća izgradnja ulice kao javne prometne površine sa koje se ostvaruje pristup do građevne čestice, ista može biti na javnu prometnu površinu vezana pristupnim putem (kao dijelom javne prometne površine) minimalne širine 4,5 m (iznimno prilikom rekonstrukcije postojeće građevine 3,0 m) i dužine do 50 m (iznimno do 100 m ako nema drugih prostornih mogućnosti sa okretištem na kraju) na koji se mogu priključiti najviše dvije građevne čestice- ili, pravom služnosti prolaza maksimalne dužine do 30 m koji je ostvaren do donošenja IV. izmjena PPUG Novalja (Županijski glasnik Ličko-senjske županije br. 18/20)."

- dozvoljava se gradnja uvučenog kata umjesto potkrovlja u svim naseljima,

U članku 29. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Visina građevine utvrđena sa 9,50 m u stavku (1) točka 1B ovog članka primjenjuje se samo u naseljima Novalja, Stara Novalja, Vidalići, Gajac, Potočnica i Jakišnica te na području uvale „Mata" (Tovarnele), dok je u ostalim građevinskim područjima naselja ograničena sa maksimalno 7,50 m, osim za naselja iz članka 29.a, u kojima se primjenjuje visina od 6,0 m. ~~Iznimno, za građevine visine 7,50 m, odnosno etažnosti Po+P+1+Pk dozvoljava se umjesto potkrovlja izvesti uvučeni kat.~~ Umjesto etaže potkrovlja, prema uvjetima iz tablice iz stavka 1. ovog članka, moguće je izvesti uvučeni kat (Ku)."

- u svrhu utvrđivanja posebnih uvjeta gradnje na k.č. 1017/2 dodaje se stavak 12. u članku 29.

U članku 29. dodaje se stavak 12. koji glasi: "(12) Iznimno, za k.č. 1017/2 utvrđuju se uvjeti gradnje građevina stambeno-poslovne ili poslovno-stambene namjene kako slijedi:

- minimalna površina građevne čestice jednaka je postojećoj veličini parcele,

sažetak za javnost - prijedlog plana

- najveća katnost građevine je $P_0+P+2+P_k/K_u$,
- najveća visina građevine: 11,5 m/13m,
- maksimalna nadzemna izgrađenost građevne čestice za prizemnu etažu je 0,40 samo u slučaju kad je prizemlje isključivo poslovno (tihe djelatnosti sukladno članku 27. ovih Odredbi), znači da se u njemu ne smještaju stambene niti apartmanske jedinice,
- maksimalna nadzemna izgrađenost svih ostalih nadzemnih etaža je 0,25,
- maksimalna podzemna izgrađenost građevne čestice: 0,8,
- maksimalna nadzemna iskorištenost građevne čestice: 0,9,
- maksimalan broj stambenih jedinica je 30,
- minimalna površina ozelenjenog dijela čestice iznosi 20%."

- u svrhu izjednačavanja visine na uličnom pročelju u Ulici braće Radić dozvoljena je veća visina na k.č. 336. k.o. Novalja Nova

U članku 29. dodan je stavak 13. koji glasi: "(13) Iznimno, za k.č. 336 k.o. Novalja Nova dozvoljava se povećanje visine do visine susjednih građevina bez povećanja drugih parametara kako bi se ostvarila kontinuirana ulična fasada."

- u svrhu definiranja detaljnijih uvjeta gradnje u kontaktnoj zoni uz povijesnu jezgru naselja Novalja dani su novi uvjeti za gradnju u članku 34.

U članku 34. dodani su stavci 5. i 6. koji glase:

"(5) Gradnja i rekonstrukcija unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja u kontaktnoj zoni povijesne jezgre koja je omeđena sljedećim ulicama: Ulicom kralja Tomislava, Škopaljskom ulicom, Ulicom Ante Starčevića, Smokovačkom ulicom, Ulicom Marka Marulića i Ulicom braće Radić za stambene i stambeno-poslovne građevine provodi se primjenom uvjeta iz tablice u članku 29. ovih Odredbi osim dijela koji se odnosi na najveći dopušteni Kig, Kis i visinu pa isti u toj zoni iznose najviše: $Kig = 0,25$, $Kis=1,0$, visina $V=P+2$ ili 9,50 m od terena do vijenca, za poslovno-stambene građevine najveći dopušteni Kig, Kis i visina iznose najviše: $Kig = 0,30$, $Kis=1,2$, visina $V=P+2+P_k$ ili 10 m od terena do vijenca.

(6) Iznimno od prethodnog stavka na k.č. br. 1002/7, 1002/11 i dijelu 1002/10 k.o. Novalja dozvoljava se gradnja lječilišnog hotela prema sljedećim uvjetima: $Kig = 0,8$, $Kis=3,2$, visina $V=P+3$ ili 14,0 m od terena do vijenca. Ova iznimka odnosi se samo u slučaju izgradnje hotela.

Stavak 5. postaje stavak 7. i glasi:

(7) Prilikom izgradnje građevina na građevnoj čestici treba osigurati potreban broj parkirališnih mjesta prema standardu iz članka 71. ovih Odredbi. Iznimno se dopušta da se za građevine unutar povijesne urbane cjeline i kontaktne zone povijesne urbane cjeline 50% potrebnih parkirališnih mjesta osigura na javnom parkiralištu zakupom parking mjesta ili na drugoj čestici do udaljenosti najviše 300 m."

- dodani su uvjeti za gradnju tržnice-ribarnice (K₄) na k.č. 112 k.o. Novalja Nova u članak 43. stavak 11. kako slijedi:

"(11) Iznimno, za gradnju gospodarske-poslovne namjene tržnice-ribarnice (K₄) na k.č. 112 k.o. Novalja Nova omogućava se gradnja prema sljedećim uvjetima:

- najmanja površina građevne čestice istovjetna je površini oznake (K₄),
- maksimalna izgrađenost građevne čestice iznosi $Kig= 0,50$, od čega zatvoreni dio građevine do najviše 0,40, dok preostali dio građevine do 0,50 može biti natkriven,
- najveći dozvoljeni koeficijent iskorištenost građevne čestice (Kis) iznosi 1,2,
- najveća dozvoljena GBP iznosi 340 m²,
- najveća dozvoljena etažnost, odnosno ukupna visina do sljemena građevine iznosi $P+1$ ili 8,5 m,

sažetak za javnost - prijedlog plana

- najmanja udaljenost zatvorenog dijela građevine od regulacijskog pravca iznosi 3,0 m, dok se natkriveni dio građevine može smjestiti na regulacijskom pravcu, osim prema Ulici Plastica/Obali Petra Krešimira, prema kojima najmanja udaljenost iznosi 1,5 m,
- najmanja udaljenost zatvorenog dijela građevine od ostalih međa građevne čestice iznosi 2,0 m, osim prema čestici infrastrukturne namjene (trafostanica) i za natkriveni dio građevine u kojem slučaju može biti manja udaljenost, ali ne manja od 1,0 m,
- najmanji postotak uređene zelene površine na građevnoj čestici se ne određuje, ali je obavezno sačuvati pojas zelenila najmanje širine 1,5 m sa postojećom visokom vegetacijom na dijelu čestice uz Ulicu Plastica/Obalu Petra Krešimira,
- novu građevinu tržnice-ribarnice smjestiti na način da se:
 - osigura pješački koridor prema obalnoj šetnici najmanje širine 2,0 m između građevine tržnice i građevine pošte,
 - prema zahtjevima nadležnog komunalnog poduzeća na sjeverozapadnom dijelu površine (K4) osigura manipulativna površina za operativni rad mehanizacije za potrebe sanacije i održavanja crpne stanice (CS 2) s pripadajućom opremom (crpnim bazenom, zasunskom komorom te elektro ormarom) te je moguće dio opreme (elektroormar, zasunsku komoru te tlačni vod) izmjestiti zbog organizacije nove gradnje,
- prometni pristup osigurava se direktno s javne prometne površine,
- za potrebe osiguranja potrebnog parkirališnog prostora, koriste se okolna javna parkirališta, uključujući i za dostavna vozila, za koja je uz navedeno moguće osigurati površinu za privremeno parkiranje u okviru površine gospodarske – poslovne namjene tržnice-ribarnice (K4), a na dijelu manipulativne površine za operativni rad mehanizacije kada nije u uporabi te uz suglasnost nadležnog komunalnog poduzeća."

- u svrhu omogućavanja izgradnje unutar sportsko-rekreacijskih zona izmijenjeni su uvjeti gradnje za sportsko-rekreacijsku namjenu (R1) u članku 55.

U članku 55. dopunjava se stavak 3. i 4. kako slijedi:

"(3) Na površinama sportsko-rekreacijske namjene (R1) uz naselje Novalja, Metajna i Zubovići, gradi se prema sljedećim uvjetima:

- Ukupna tlocrtna bruto površina zatvorenih i natkrivenih građevina može imati najviše 10% površine sportskih terena i sadržaja za zone uz naselja ~~Novalja i~~ Metajna, odnosno najviše ~~70~~ 200 m² GBP-a za zonu uz naselje Zubovići,
- za zonu uz naselje Novalja izgrađenost građevne čestice može biti do 10%, odnosno koeficijent iskoristivosti do 0,8,
- visina izgradnje ograničava se maksimalno sa P+1, odnosno 6,0 m, odnosno za naselje Novalju visina građevina ograničava se na P+1 ili 20,0 m za sportsko rekreacijske i (P/S+2) ili 9,5 za prateće – pomoćne građevine,
- udaljenost građevine do rubova građevne čestice iznosi 3,0 m,
- udaljenost građevine od regulacijskog pravca javne prometne površine iznosi 5,0 m,
- građevina treba imati direktan pristup sa javne prometne površine minimalne širine 5,0 m,
- parkirališne potrebe trebaju biti zadovoljene prema standardu iz članka 71. ovih Odredbi i
- oblikovanje građevina moguće je izvesti s ravnim, kosim ili krovom drugog oblika u skladu s funkcijom zgrade.

(4) Na površinama iz stavka 3. ovog članka ~~N~~ najmanje ~~60~~ 40% površine sportsko-rekreacijske zone treba biti uređeno kao parkovni nasadi ili prirodno zelenilo."

U članku 55. izbrisan je stavak (5) koji glasi: "~~(5) Uređivanje ovih područja može se provoditi samo na temelju prostornog plana niže razine (UPU).~~"

- u svrhu omogućavanja gradnje vidikovca sa spomen obilježjima izvan građevinskog područja u poglavlju 2.4. Površine i građevine izvan građevinskog područja u članku 58. dodani su stavci 8. i 9. koji glase:

U članku 58. dodani su stavci 8. i 9.

"(8) Izvan građevinskog područja, osim građevina određenih stavkom 1. ovog članka, na lokacijama s atraktivnim pogledom može se odobriti izgradnja građevina vidikovaca, izletničkih, memorijalnih i sličnih građevina za koje se ne formira građevinsko područje.

(9) Izvan građevinskog područja uz zapadni dio luke Žigljen dozvoljava se gradnja i uređenje vidikovca sa spomeničkim obilježjima bez mogućnosti gradnje zatvorene građevine. Dozvoljava se visina zidova od 4,0 m, partnersno uređenje i postavljanje urbane opreme. Ugrađeni materijali i oblikovanje moraju biti sukladni ambijentu."

- dopuna uvjeta za izgradnju građevina društvenih djelatnosti

U članku 67. dopunjen je stavak 7.

(7) Na prostorima unutar izgrađenog dijela građevinskog područja, gradnja novih ili zahvati na postojećim građevinama društvenih djelatnosti (dogradnja, nadogradnja, sanacija-rekonstrukcija, izgradnja zamjenskih objekata) prilagođava se stvarnim mogućnostima prostora, okolnoj izgrađenosti i ambijentu. U tom se slučaju zadržava postojeća površina građevne čestice bez obzira na njezinu veličinu, maksimalni koeficijent izgrađenosti se ograničava sa 0,8 ili 80% površine građevne čestice, uz maksimalnu visinu građevine do P+2+Ku ili 12,0 m, sa udaljenostima građevine minimalno 3,0 m do svih rubova građevne čestice. Iznimno se u kontaktnoj zoni povijesne jezgre koja je omeđena slijedećim ulicama: Ulicom kralja Tomislava, Škopaljskom ulicom, Ulicom Ante Starčevića, Smokovačkom ulicom, Ulicom Marka Marulića i Ulicom braće Radić dozvoljava udaljenost do jedne granice građevne čestice minimalno 1,0 metar bez mogućnosti izvođenja otvora. U slučaju da su susjedni objekti prislonjeni uz regulacijski pravac javne prometne površine i građevina društvenih djelatnosti može se prisloniti uz taj spojni pravac susjednih objekata. U zonama zaštite povijesnih cjelina ili uz građevine koje čine nepokretno kulturno dobro uvjeti građenja utvrđuju se posebnim konzervatorskim uvjetima.

i dodan je novi stavak 10.

"(10) Iznimno se za k.č. br. 1038/6 k.o. Novalja, zbog oblika čestice, na kojoj se planira izgradnja „Muzeja kamena“ dozvoljava udaljenost do regulacijske linije 1,0 metar, udaljenost do jedne granice građevne čestice minimalno 2,0 metra bez mogućnosti izvođenja otvora, max. visina građevine Po/Su+P ili 6,0 metara."

- u svrhu izgradnje helidroma dopunjen je članak 73.

"Članak 73.

(1) Prostorni plan predviđa lokaciju za istraživanje radi izgradnje helidroma u okviru naselja Novalja uz lokalitet Čiponjac (neposredno uz D-106 ~~+ŽC-6274~~) u radijusu od 1000 m od oznake na kartografskom prikazu 2. Korištenje i namjena površina.

(2) Predmetna lokacija tretirana je u okviru ovog Plana kao dio prometnog – zračnog infrastrukturnog sustava-~~te označena posebnim znakom.~~"

- **revidiranje neizgrađenih neuređenih dijelova građevinskih područja naselja,**

Nakon donošenja zadnjih dopuna PPUG Novalja (2020.g.), došlo je do izgradnje osnovne komunalne infrastrukture na dijelovima građevinskih područja naselja (prometnice sa pratećom infrastrukturom), a također pristigle su i inicijative građana koji su sa odgovarajućom dokumentacijom (idejni projekt sa geodetskom podlogom, geodetski projekt i sl.) dokazali da njihove čestice imaju osiguran prometni pristup na prometnu površinu, a to se odnosi na naselja:

- Lun (Tovarnele, Lun),
- Novalja (Vidasovi stani, Dabovi stani, Šankovi stani, Novalja),
- Vidalići,
- Kustići i
- Metajna.

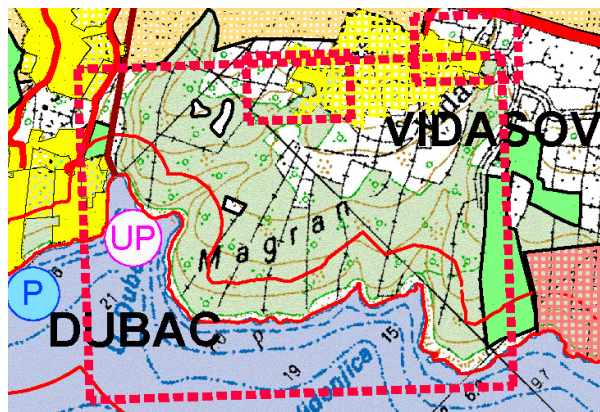
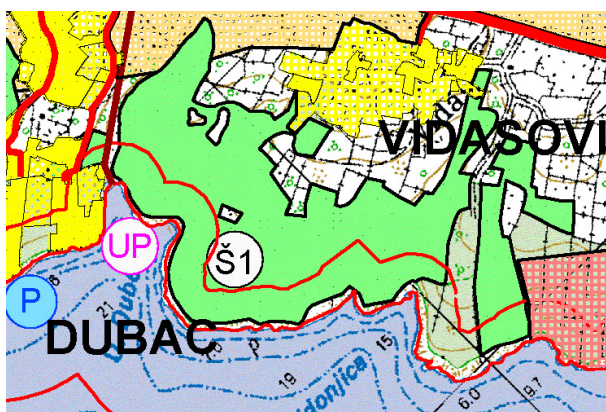
- **supstitucija građevinskih područja sukladno pristiglim inicijativama,**

Prema pristiglim inicijativama izvršena je supstitucija građevinskog područja u sljedećim naseljima:

- Novalja (Vidasovi Stani i Novalja) i
- Tovarnele, Lun.

- **revizija područja određenih kao Š1 u prostornom planu,**

Prema pristigloj inicijativi za ukidanje namjene Š1 s k.č. 4580 k.o. NOvalja PPUG Novalja usklađen je s važećim Prostornim planom Ličko-senjske županije te je namjena Š1 maknuta s cijelog područja kako je prikazano na donjem prikazu.

- **revizija poljoprivrednog zemljišta označenog kao P2 u prostornom planu,**

Prema dostupnim podacima tijekom izrade Plana površine poljoprivrednog zemljišta označenog kao P2 nisu se mijenjale.

- **utvrđivanje uređenih i neuređenih plaža te njihovih uvjeta uređenja**

Izmjene i dopune odnose se na sljedeće plaže:

- uređene plaže: Uvala Babe, Caska, Jadra, Kukurina i Dubac te
- neuređene plaže: Ručica i Plat (Dražica) koje se prenamjenjuju u uređene plaže.

U potpoglavlju 2.2.10. Plaže članku 51. izmijenjen je na način da su, ovisno o poziciji i površini, dani uvjeti za gradnju na pojedinim plažama kako slijedi:

"Članak 51.

(1) Na priobalnom dijelu Grada Novalja Planom su utvrđena područja prirodnih i uređenih plaža.

(2) U okviru uređene morske plaže dozvoljava se uređenje kopnene površine do maksimalne „dubine“ 100 m od obalne linije sa ciljem prilagođavanja terena predmetnoj namjeni i maksimalnom promjenom konfiguracije terena do 3,0 m. Radi uređenja akvatorija uz uređenu plažu može se provoditi nasipavanje šljunka ili pijeska radi prilagođavanja konfiguracije morskog dna ali ne šire od 20 m od obalne linije, i graditi

zaštitne građevine - valobrani (radi zadržavanja šljunka i pijeska ili postavu plažne opreme). Područje uređene plaže treba opremiti potrebnim komunikacijskim površinama povezanim sa sustavom urbane zone, te odgovarajućom infrastrukturom (vodoopskrba, odvodnja otpadnih voda, elektroopskrba).

(3) Detaljni uvjeti uređenja i gradnje uređenih plaža te pratećih sadržaja na uređenim plažama unutar građevinskog područja naselja ili njegovog izdvojenog dijela odnosno uz izdvojena građevinska područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene utvrđuju se urbanističkim planom uređenja.

(4) Unutar uređenih morskih **plaža Caska, Braničevica, Planjka i Ručica** mogu se smjestiti prateći sadržaji (ugostiteljstvo, društveno-zabavni, rekreacijski i trgovački sadržaji, garderobe, uređenje površina i postavljanje opreme za rekreaciju, sanitarni čvorovi, spremište rekvizita i sl.) pri čemu ukupno izgrađena površina građevine ne može zauzeti više od 10% površine plaže, sa površinom ograničenom do najviše 500 m² GBP-a izgrađenom u jednoj ili više građevina, pojedinačne površine najviše 120 m² GBP-a, visine prizemlje, P = 4,0 m.

(5) Unutar uređenih morskih **plaža Caska i uvala Babe** mogu se smjestiti prateći sadržaji (ugostiteljstvo, društveno-zabavni, rekreacijski i trgovački sadržaji, garderobe, uređenje površina i postavljanje opreme za rekreaciju, sanitarni čvorovi, spremište rekvizita i sl.) pri čemu ukupno izgrađena površina građevine ne može zauzeti više od 10% površine plaže, sa površinom ograničenom do najviše 700 m² GBP-a izgrađenom u jednoj ili više građevina, pojedinačne površine najviše 120 m² GBP-a, visine prizemlje, P = 4,0 m.

~~(5) (6) Za uređenu plažu Uvala Babe dozvoljava se u zoni od 150 m od obalne linije:~~

~~— smještaj pratećih sadržaja plaže (ugostiteljstvo, društveno-zabavni, rekreacijski i trgovački sadržaji, garderobe, uređenje površina i postavljanje opreme za rekreaciju, sanitarni čvorovi, spremište rekvizita i sl.) prema uvjetima iz prethodnog stavka ovog članka,~~

- izgradnja i uređenje aquaparka prema sljedećim uvjetima:
 - minimalna površina zahvata: 4500 m²
 - svi sadržaji aquaparka (tobogani, bazeni, pomoćni sadržaji i dr.) obavezno se smještaju na maksimalno 40% površine zahvata
 - minimalno 30 % površine zahvata uređuje se kao zelena površina
 - maksimalna visina pratećih građevina: P, odnosno 4 m; maksimalna visina tobogana: 12 m,
- minimalna širina pristupnog puta iznosi 4,5 m
- parkirališne potrebe trebaju biti zadovoljene na čestici prema standardu iz članka 71. ovih Odredbi.

(7) Unutar uređene morske **plaže Jadra** mogu se smjestiti prateći sadržaji (ugostiteljstvo, društveno-zabavni, rekreacijski i trgovački sadržaji, garderobe, uređenje površina i postavljanje opreme za rekreaciju, sanitarni čvorovi, spremište rekvizita i sl.) pri čemu ukupno izgrađena površina građevine ne može zauzeti više od 10% površine plaže, sa površinom ograničenom do najviše 300 m² GBP-a izgrađenom u jednoj ili više građevina, pojedinačne površine najviše 80 m² GBP-a, visine prizemlje, P = 4,0 m.

(8) Unutar uređene morske **plaže Plat** mogu se smjestiti prateći sadržaji (ugostiteljstvo, društveno-zabavni, rekreacijski i trgovački sadržaji, garderobe, uređenje površina i postavljanje opreme za rekreaciju, sanitarni čvorovi, spremište rekvizita i sl.) pri čemu ukupno izgrađena površina građevine ne može zauzeti više od 10% površine plaže, sa površinom ograničenom do najviše 200 m² GBP-a izgrađenom u jednoj ili više građevina, pojedinačne površine najviše 100 m² GBP-a, visine prizemlje, P = 4,0 m.

(9) Unutar uređene morske **plaže Kukurina** mogu se smjestiti prateći sadržaji (ugostiteljstvo, društveno-zabavni, rekreacijski i trgovački sadržaji, garderobe, uređenje površina i postavljanje opreme za rekreaciju, sanitarni čvorovi, spremište rekvizita i sl.) pri čemu ukupno izgrađena površina građevine ne može zauzeti više od 10% površine plaže, sa površinom ograničenom do najviše 120 m² GBP-a izgrađenom u jednoj građevini, visine prizemlje, P = 4,0 m.

(10) Unutar uređene morske **plaže Dubac** unutar pojasa od 250 m od obalne linije mogu se smjestiti prateći sadržaji (ugostiteljstvo, društveno-zabavni, rekreacijski i trgovački sadržaji, garderobe, uređenje površina i

postavljanje opreme za rekreaciju, sanitarni čvorovi, spremište rekvizita i sl.) pri čemu ukupno izgrađena površina građevine ne može zauzeti više od 10% površine plaže, sa površinom ograničenom do najviše 300 m² GBP-a izgrađenom u jednoj ili više građevina, pojedinačne površine najviše 120 m² GBP-a, visine prizemlje, P = 4,0 m.

~~(6)~~ (11) Prirodna morska plaža unutar ili izvan naselja je nadzirana i pristupačna s kopnene i/ili morske strane infrastrukturno neopremljena, potpuno očuvanoga zatečenoga prirodnog obilježja."

- **zahtjevi javnopravnih tijela temeljem članka 90. Zakona o prostornom uređenju**

Pristigli zahtjevi javnopravnih tijela odnose se na:

- uređenje vodotoka i voda,
- objekte prijenosne mreže (dalekovodi i transformatorske stanice).